

Затверджую

Голова приймальної комісії

НУ «Запорізька політехніка»

проф. Віктор ГРЕШТА

«28» квітня 2023 року

ПРОГРАМА

фахового іспиту для абітурієнтів, які вступають до НУ «Запорізька політехніка» на навчання за освітнім ступенем «магістр» на основі НРК6, НРК7 за спеціальністю 052 «Політологія».

Для оцінки знань абітурієнтів на фаховому іспиті фаховою атестаційною комісією розроблені критеріально-орієнтовані тестові завдання відповідно до Програми предметного тесту з політології затвердженої наказом МОН від 11.02.2022 р. №155, які дозволяють встановити рівень сформованості компетентностей необхідних для засвоєння змісту навчання за спеціальністю 052 Політологія ступеня «магістр».

Фаховий іспит може проводитись очно та/або дистанційно із використанням інформаційного сервісу «Система дистанційного навчання» НУ «Запорізька політехніка» (за заявою вступника). При проведенні в дистанційному форматі обов'язковою є процедура візуальної ідентифікації вступника, здійснюється відеофіксація іспиту.

Вступники повинні знати і вміти:

- методологічні підходи до вивчення історії, теорії та практики політології;
- категорії, «закони», принципи функціонування політичної сфери;
- джерельну базу розвитку політології як науки та політики як практичної діяльності, основні тенденції розвитку політології та підготовки фахівців для цієї сфери у різних освітніх системах;
- чітко оперувати понятійно-категоріальним апаратом політології, фахово тлумачити головні терміни цієї науки;
- класифікувати наявні концепції за ідейно-доктринальними напрямками;
- особливості еволюції політичної карти світу, системи центр-периферійних відносин в світовій політиці;
- обґрунтовувати шляхи вдосконалення просторової (територіальної) організації суспільства, покращення її внутрішнього та зовнішнього політичного стану.

При підготовці завдань комісія виділила такі основні розділи з переліком тем:

1. Історія політичних вчень та розвиток політичної думки:

- Розвиток політичної думки у світовому контексті.
- Етапи розвитку політичної думки в Україні.
- Хронологічні рамки вітчизняної та світової політичної думки, її періодизація.
- Видатні мислителі про людину, її місце та роль в політичному житті суспільства.
- Основні концепції, наукові школи та теорії політики.
- Ключові наукові політологічні парадигми у сучасному світі.

2. Сутність та основні складові науки про політику:

- Предмет і методи політології.
- Політичні системи та проблеми їх ефективності.
- Політичні інститути та процеси, діяльнісний та процесуальний аспекти політики.
- Політична влада як основний атрибут політичної системи.
- Політичні режими.
- Політико-правова система України.

3. Держава як ключовий інститут політичної системи:

- Політика та державне управління.
- Інститут президенства та його роль у сучасній політичній системі
- Парламентаризм.
- Регіональний рівень політичної влади. Місцеве самоврядування.
- Політичні партії та виборчі системи.

4. Політична свідомість, ідеологія та культура:

- Політична культура та політична соціалізація.
- Політичні еліти та лідерство.
- Політична свідомість та ідеологія.
- Взаємодія політичної системи і громадянського суспільства.
- Соціально-класова структура сучасного українського суспільства та її поляризація.

5. Міжнародні політичні відносини і зовнішня політика:

- Етнополітика та її значення у сучасному світі.
- Політологічні проблеми трансформації і демократичний транзит.
- Глобальні політичні проблеми сучасності.
- Геополітика.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання здійснюється за 100 бальною шкалою від 100 до 200 балів або ухвалюється рішення про негативну оцінку вступника («незадовільно»).

Кожний варіант тестів містить 30 завдань, які розподілені за трьома рівнями складності (по 10 завдань кожного рівня). Складність екзаменаційних завдань визначається, як правило, кількістю логічних кроків, які повинен виконати абітурієнт у процесі пошуку відповіді.

1-й рівень містить 10 завдань мінімального рівня складності, для відповіді на які достатньо орієнтуватися в історії вітчизняної та світової політичної думки, її періодизації, основних політологічних напрямках, школах, концепціях, парадигмах та їх авторах і представниках.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється двома балами. Оскільки змістовний характер політичної сфери суспільства як спеціальності та практичної діяльності включає такі вагомні компоненти як політична система, влада, політико-правові режими, то 2-й рівень, який містить 10 завдань середнього рівня складності, дозволяє з'ясувати рівень знань абітурієнта щодо термінів та ключових понять з таких базових навчальних дисциплін як «Загальна теорія політики», «Політична теорія держави», «Методологія політичних досліджень», «Порівняльна політологія».

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється трьома балами.

3-й рівень містить 10 завдань підвищеної складності, відповідь на які вимагає володіння абітурієнтом навичками аналітичного мислення, вміння вибору оптимальних альтернатив та евристичного розуміння проблемних ситуацій у сфері розвитку громадянського суспільства, сучасних міжнародних проблем та геополітичних стратегій.

Правильна відповідь на кожне завдання цього рівня оцінюється п'ятьма балами.

Отже, максимальна кількість балів, яку абітурієнт може отримати за правильно виконані завдання всіх трьох рівнів, складає 200 балів.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі для зарахування на навчання, якщо кількість отриманих балів становить більше ніж 100 балів.

У разі наявності в паперовій роботі більше однієї відміченої відповіді на кожне запитання, за це запитання виставляється нуль балів (окрім випадків, коли одна з відмічених відповідей на запитання закреслена, а інша зазначена акуратно та чітко).

Усі попередні кроки і міркування, що приводять до відповіді на завдання, абітурієнт виконує на чернетці. Перевірка цих записів екзаменаторами не передбачається. Екзаменатори перевіряють лише вірність закреслених відповідей серед запропонованих на кожне завдання варіантів А, Б, В, Г, Д, Е в листі відповіді.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: Навчальний посібник. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Т-во «Знання», 2007. – 645 с.
2. Габріелян О.А. Політична наука. Методи досліджень: Навчальний посібник. – К.: «Академія», 2012. – 320 с.
3. Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми : монографія. Вид. 2-ге, доп. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 704 с.
4. Основи демократії. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Затверджено Міністерством освіти і науки України. Третє видання, оновлене і доповнене / За заг. ред. А. Ф. Колодій. — Львів: Астролябія, 2009. — 832 с.
5. Політологія: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. – 2-ге вид., перероб. і доп. / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – К.: Академія, 2003. – 528 с.
6. Політологія: Академічний курс: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / М.І. Панов, Л. Герасіна, В.С. Журавський та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Вид. дім «Ін Юре»2006. – 520 с.
7. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи [Текст]: монографія / А.Романюк. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 392 с.
8. Кризи політичного розвитку в Україні: причини, зміст і способи нівелювання : монографія / авт. кол.: Г. І. Зеленько (керівник, наук. ред.), Р. В. Балабан, С. Г. Брехаря, Л. Л. Кияниця, О. Ю. Кондратенко, Н. В. Кононенко, Т. М. Ляшенко. Київ : ІПіЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 352 с.
9. Телешун С.О. Політична аналітика в державному управлінні [Текст]: Навч. посіб. - К. : НАДУ, 2012. - 228 с.
10. Шульга М.О. Дрейф на узбіччя. Двадцять років суспільних змін в Україні. - К.: ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2011. - 448 с.
11. Цивілізаційна ідентичність українства: історія і сучасність / авт. кол.: О. Рафальський (керівник), Я. Калакура (науковий редактор), О. Калакура, М. Юрій. Київ : ІПіЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 512 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
спеціальності «Політологія»
«28» квітня 2023р.

Голова фахової атестаційної комісії
спеціальності 052 «Політологія»

Д.Ю.Арабаджиев

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Гелей С.Д., Рутар С.М. Політологія: Навчальний посібник. – 6-те вид., перероб. і доп. – К.: Т-во «Знання», 2007. – 645 с.
2. Габріелян О.А. Політична наука. Методи досліджень: Навчальний посібник. – К.: «Академія», 2012. – 320 с.
3. Політичний процес у незалежній Україні: підсумки і проблеми : монографія. Вид. 2-ге, доп. Київ : Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 704 с.
4. Основи демократії. Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Затверджено Міністерством освіти і науки України. Третє видання, оновлене і доповнене / За заг. ред. А. Ф. Колодій. — Львів: Астролябія, 2009. — 832 с.
5. Політологія: Підруч. для студ. вищ. навч. закл. – 2-ге вид., перероб. і доп. / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – К.: Академія, 2003. – 528 с.
6. Політологія: Академічний курс: Підруч. для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. / М.І. Панов, Л. Герасіна, В.С. Журавський та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Вид. дім «Ін Юре»2006. – 520 с.
7. Порівняльний аналіз політичних систем країн Західної Європи [Текст]: монографія / А.Романюк. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 392 с.
8. Кризи політичного розвитку в Україні: причини, зміст і способи нівелювання : монографія / авт. кол.: Г. І. Зеленько (керівник, наук. ред.), Р. В. Балабан, С. Г. Брехаря, Л. Л. Кияниця, О. Ю. Кондратенко, Н. В. Кононенко, Т. М. Ляшенко. Київ : ІПіЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 352 с.
9. Телешун С.О. Політична аналітика в державному управлінні [Текст]: Навч. посіб. - К. : НАДУ, 2012. - 228 с.
10. Шульга М.О. Дрейф на узбіччя. Двадцять років суспільних змін в Україні. - К.: ТОВ «Друкарня «Бізнесполіграф», 2011. - 448 с.
11. Цивілізаційна ідентичність українства: історія і сучасність / авт. кол.: О. Рафальський (керівник), Я. Калакура (науковий редактор), О. Калакура, М. Юрій. Київ : ІПіЕнД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 512 с.

Затверджено на засіданні
фахової атестаційної комісії
спеціальності «Політологія»
«28» квітня 2023р.

Голова фахової атестаційної комісії
спеціальності 052 «Політологія»

Д.Ю.Арабаджієв